

Heerenveen, zondag 12 december 2010, 3^e adventszondag
Adventsproject NZV.

Thema: 'het toekomstig vrederijk'

Overdenking naar aanleiding van Micha 6: 1 – 8

Micha bepaalt ons bij het visioen van vrede. Vorige week zondag is het al genoemd: zwaarden worden omgesmeed tot ploegscharen...

Het staat haaks op wat er in de wereld gebeurt.

Ik zie, ik zie... niets van dat alles.

Dat zit hem niet in het verlangen naar vrede.

Dat is herkenbaar. En dan vrede niet alleen als afwezigheid van oorlog, maar een situatie waarin alles op zijn plaats ligt: Shaloom.

Dat verlangen is zo oud als de wereld. Wij willen vrede. Al lukt het niet voor onszelf. Dan toch minstens wel voor onze kinderen.

Waar ging het fout?

Waar gaat het fout?

Wat is er gebeurd met de weg van vrede, zoals die door God is aangegeven, al bij de schepping?

Wat hebben wij ervan gemaakt?

Een profeet is niet alleen iemand die naar God kijkt, naar boven, maar ook iemand die naar de aarde kijkt, naar de mensen, In het licht van God.

En dan klopt het wel wat hij zegt: 'ik zie, ik zie'.

Het is goed aandacht om voor Israël en haar geschiedenis te hebben. Het is een spiegel/model voor hoe het gaat in de wereld. Niet alleen in het groot, maar ook in de samenleving, in de gemeente en misschien wel in je persoonlijke leven. Om te zien wat er aan de hand is, ook nu.

De samenleving in de tijd van Micha zou je 'normaal' kunnen noemen: er is arm en er is rijk en er is een kloof. Geen aandacht voor elkaar. Er is voorspoed en armoede.

Het begrip 'vrede' wordt geïnterpreteerd als: 'er is vrede als ik het voor het zeggen heb, als het maar klopt met mijn wijnstok en vijgenboom, met mijn leven.'

Vrede als resultaat van inspanning en strijd, van macht. Na de overwinning het voor het zeggen hebben. Een voorbeeld: de Pax Romana (romeinse vrede) betekende de vrede onder de zeggenschap van de Romeinen.

Het grip hebben over het leven en over de omstandigheden. Over je eigen leven.

Zo ook met betrekking tot God. Hij wordt als het ware ingepast in deze visie van de mens. De God voor jouw karretje. Die zorgt voor jouw vrede. Dan kun je met Hem onderhandelen.

Hem gunstig stemmen, offers brengen, tot zelfs je oudste zoon toe.

Als het zo gaat, zegt Micha, dan is het einde in zicht. Het einde van het volk (ballingschap), het einde van de wereld, en eigenlijk ook het einde van je leven.

Dit is het verhaal door de eeuwen heen. Er is niets veranderd.

Vechten om het visioen van die vrede te realiseren. Het gaat om overleven: Ik of jij.

Om vanuit macht/invloed onze vrede te regelen. Door grip te krijgen op alles. Ook God wordt zo in dat systeem geplaatst. God danken, als er dingen gebeuren die passen bij ons denken, en Gods bidden als het allemaal niet meer klopt.

Wat heeft het ons gebracht?

Wat hebben wij onze kinderen te bieden?

Het machtsverhaal zit overal in. In de politiek, in de verhoudingen in de samenleving, in het persoonlijk leven. Jja ook in de opvoeding: zorg dat je hoge cijfers haalt, een goede baan.

Zorg dat je niet ergens onderaan komt, maar dat je je eigen baas blijft.

Grip willen hebben op het eigen leven. Zo ook onderhandelen met God. Het gaat dan in wezen om het ideaal van de onafhankelijke weerbare sterke mens

Uiteindelijk eindig je dan in situaties, waarin dat niet meer lukt. Er is in dat ideaal geen rekening gehouden met het verhaal van de vergankelijkheid van de mens. Vroeg of laat kom je dat verhaal tegen, vaak in concrete ingrijpende situaties. Daar hebben we geen grip op.

Dan kom je alleen nog maar terecht bij een groot en schrijnend 'Waarom?'

Eigenlijk niet eens een beschuldiging aan het adres van God, maar de ontdekking van het falen van je eigen systeem. Je eigen gedachten over het goede leven en over vrede.

Toch is daar dan die boodschap van Micha:

Vrede komt, maar dan moet je opnieuw beginnen.

Doe je ogen open en zie wat er gebeurd is, wat er aan de hand is.

De weg van God is geworden tot de weg van de mens. En de mens doet net alsof dat de weg van God is.

We moeten terug naar het begin: Sion, Jeruzalem, God.

Terug naar de Torah. Niet als Wetboek (van strafrecht), dat we dan op onze manier uitleggen en toepassen. En dan ook nog eerder op anderen dan op onszelf.

Niet de Torah als wetboek met geboden, maar Torah zoals die bedoeld is: de eerste vijf boeken van Mozes.

Torah als een stuk geschiedenis van God met zijn volk. Een weg van bevrijding wordt zichtbaar in de geschiedenis.

Torah betekent 'wijzing', weg om te gaan door de geschiedenis

Een op pad gaan en gaande weg ontdekken dat het leven, maar ook die vrede waar het over gaat, niet iets is vanuit je eigen perspectief maar in het licht van alles. De weg van God is juist niet te ontdekken in macht en kracht ('niet met geweld, maar door mijn geest zal het geschieden'), maar juist in momenten van zwakheid. Niet in het grote, maar in het kleine.

Het wordt aangereikt door Micha in de woorden: 'recht doen', 'getrouwheid' en 'ootmoedig wandelen' (NBG vertaling). Het gaat niet om prestatie en verdienste maar om een levenshouding. Het heeft met het woord Liefde te maken.

Vrede voor de mens die gaandeweg ontdekt heeft dat hij er mag zijn, inclusief zijn kwetsbaarheid en vergankelijkheid.

En juist die dingen kun je kwijt raken in het leven, omdat ze niet passen bij de logica van onze samenleving. Kijk maar naar de politieke keuzes die er gemaakt worden en de gevolgen voor de kwetsbare mensen.

Dingen ook, die wij in de opvoeding van onze kinderen ook vaak uit het oog verliezen. Omdat het zo nodig moet gaan het sterk worden en het je staande kunnen houden in deze samenleving. Logisch toch?

Jezus plaatst, op de vraag wie het grootste is in het Koninkrijk der Hemelen, een kind in het midden. Kijk naar het kind en je zult dingen kunnen ontdekken, waar het in het koninkrijk om gaat: Leven in kwetsbaarheid, het laten zien van onvoorwaardelijk vertrouwen, het vanzelfsprekende gevoel: ik mag er zijn en ik speel met de dingen die er zijn. Ik heb het over het nog onbedorven kind zijn. Het lijkt erop, dat je daarvoor, gelet op onze opvoeding steeds vroeger moet zijn.

Daar begint het, zegt Jezus, een kind wijst de weg.

Dat is ook het verhaal van advent. De vrede zal er komen, als we dat ontdekken.

De weg van God is niet de weg van het grote, maar van het kleine, niet in de hoogte, maar hier beneden, niet in het sterke, maar in dat wat kwetsbaar kan en mag zijn,

Zelfs in de dood, mag het leven ontdekt worden. Daar waar je de brokken kunt delen, wordt het leven zichtbaar in al zijn kostbaarheid. In vergankelijkheid kan het licht van God stralen.

Er is geen weg naar vrede, vrede is de weg (Lied van Elly en Rikkert).

Advent: God zoeken in de hoge en het Kind vinden in de stal.

Toegift: gedicht van Liselore Gerritsen:

laat de kindertjes tot mij komen

Op het bospad op de hei

Tussen de dotters in de wei

Overal kwam mijn kinderjzus

In zijn witte jurk voorbij

Z'n glimlach achter beslagen ramen

Ik wreef ze schoon om beter te zien

Of hij me wel van gist'ren herkende

Van bij de berkenboom misschien

Want laat de kindertjes tot mij komen

Zei de wind in de berkenbomen

En verhinder ze niet om te komen

Want hunner is het rijk

Op het bospad op de hei

Tussen de dotters in de wei

Overal kon ik hem tegenkomen

Overal kwam hij voorbij

In doorzichtig herfstige nevels

Zijn armen open, eindeloos wijd

En de zonnestraal die ik ving in mijn ogen

Was zijn blik op mijn kindertijd

Want laat de kindertjes tot mij komen

Zei de storm in de kale bomen

En verhinder ze niet om te komen

Want hunner is het rijk

Ik bracht hem mijn poppen zonder armen
Bracht hem mijn drift en mijn pijn
Bracht hem mijn angstige kinderdromen
En mijn zieke konijn
En liep ik over verse sneeuw
In het licht van de maan
Zag ik aan het zilveren paadje
Dat hij alvast vooruit was gegaan

Want laat de kindertjes tot mij komen
Zong de wind in de winterbomen
En verhinder ze niet om te komen
Want hunner is het rijk

Sindsdien is vooral veranderd
Dat ik geen klein kind meer ben
Hoewel ik er niet goed aan kan wennen
Dat ik hem nergens meer herken
Want de kinderen die buiten spelen
Ze kijken me vaak verwonderd aan
Ze kijken alsof ik de enige ben
Die hem niet voorbij ziet gaan

Laat de kindertjes tot mij komen
Het waren misschien wel kinderdromen
Maar verhinder de kinderen niet om te dromen
Want hunner is het rijk